

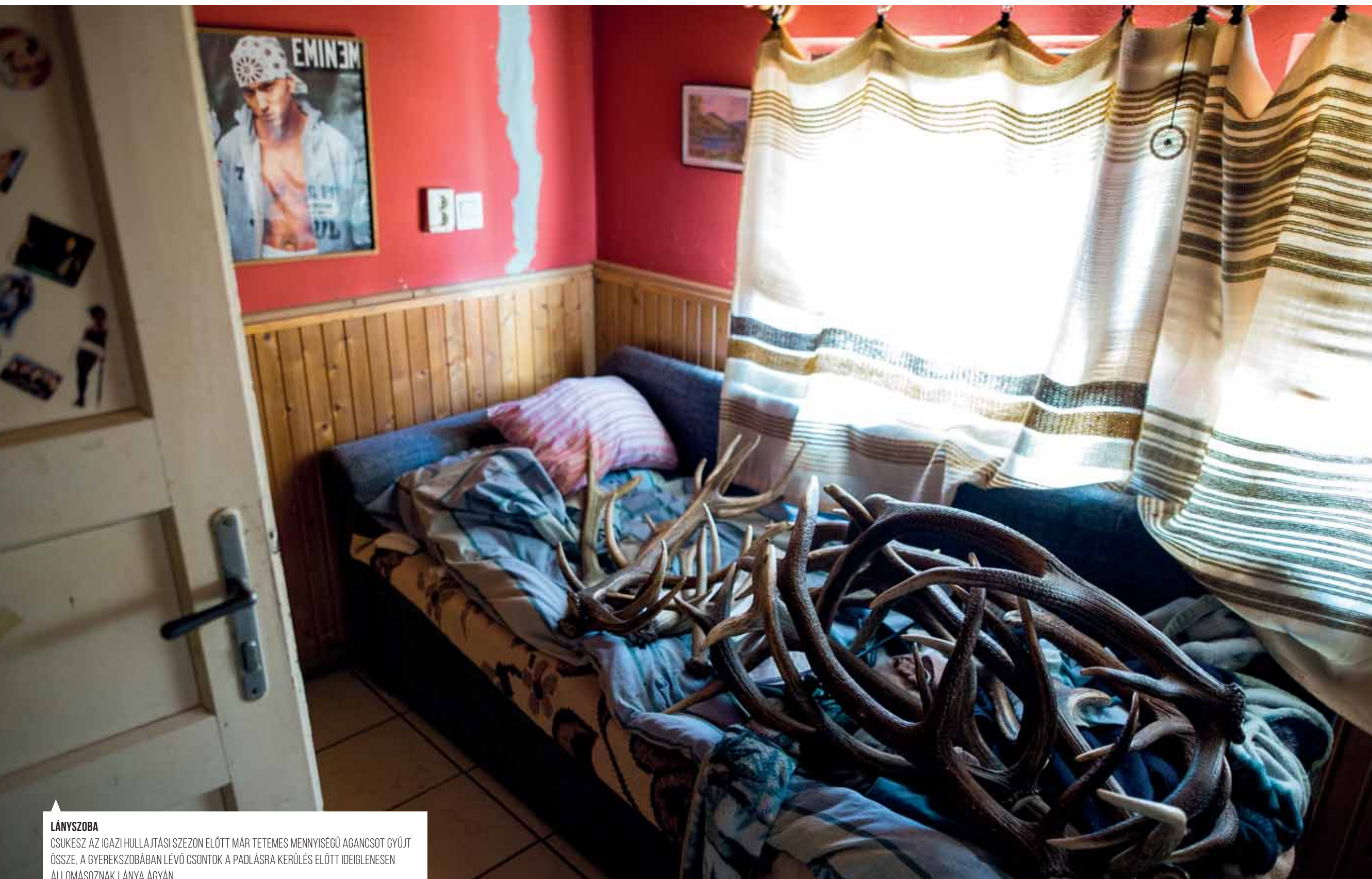
AGANCSS- VADÁSZOK

ARANYAT ÉRŐ CSONTOK

▷ SZÖVEG: BALLAI VINCE—ANCSIN GÁBOR, KÉP: ANCSIN GÁBOR / KÉPSZERKESZTŐSÉG

Veszélyes meglepetés, ha egy szarvas nyargal át előttünk az úton. Hát még, ha tömegével... És egyre gyakrabban. Ez utóbbinak különleges oka van: hajtják őket, ám nem a vadászok. Időről időre agancsgyűjtők ezrei tartják nyomás alatt az erdőket a tél végén, ledobott agancsok után kutatva. Ki a jó pénzért, ki az élményért, ki mindkettőért. A jelenség nem új, komoly problémává viszont csak az utóbbi években vált. Az erdészek, vadászok jogkör híján tehetetlenek, a rendőrség nem tud hatékonyan fellépni az évi 1 milliárd forintos szürkepiaccal szemben, amelyet a kínai kereslet mozgat

LÁNYSOBA

CSUKESZ AZ IGAZI HULLAJTÁSI SZEZON ELŐTT MÁR TETEMES MENNYISÉGŰ AGANCSOT GYÚJT ÖSSZE, A GYEREKSZOBÁBAN LÉVŐ CSONTOK A PADLÁSRA KERÜLÉS ELŐTT IDEIGLENESEN ÁLLOMÁSOZNAK LÁNYA ÁGYÁN

AGANCSVÁLTÁS

A gímszarvasok februárban és márciusban hullajtják el agancsaikat, hogy ősze még pompásabb újat növelessenek. A régi agancs tövével beindulnak a falósejtek, és a csontsejteket felőrölve elválasztják az agancsot a koponyától. A lehullott agancs helyén gyorsan újraindul a növekedés. A szarvasbikák 120 nap alatt növesztik újra agancsukat, a növekedés üteme eléri akár a napi 2-2,5 centimétert is. A szarvasok agancsnövesztése különösen érdekli a tudományt, legfőképp azért, mert ilyen rövid idő alatt ekkora mennyiségű kalciumot úgy dolgoznak be az agancsukba, hogy ehhez saját csontjaik kalciumtartalmának egy részét is felhasználják. Vagyis időlegesen csonttrikulást okoznak saját maguknak, amit aztán képesek maguktól helyrehozni.

A szarvasoknak ekkor eszükbe sem jutna ilyen nagyfokú aktivitás. „Tél végén az energiafelhasználás minimalizálására törekszenek. Kevesebb a táplálék, még nincsenek fakadó hajtások, zsenge levelek. A kérődzők ilyenkor jellemző viselkedése a minél kevesebb energiavesztésre épül” – mondja Sándor Gyula, a Soproni Egyetem Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézetének docense, aki kollégáival tizenöt éve kutatja a nagyvadfajok (dám- és gímszarvas, vaddisznó) mozgását GPS-telemetria alkalmazásával.

LÓGÓ NYELVEL, ROHANVA

A telet túlélő szarvasok komoly kondícióvesztésen esnek át, ezért olyan, félreeső beállóhelyeken töltik a nappalokat, ahol nincsenek szem előtt, és esetleg odasüt a Nap is – csak hogy ezt a zavarás miatt nem mindenütt tudják megtenni. Míg egyes helyeken – például a Sopron környéki hegyvidéken, ahol kevés szarvas él – az állatok nyugalomban vannak, és csak rövid távokat mozognak napközben, másutt – Zala és Somogy szarvasban gazdag erdeiben – már kétszer akkora távolságokat tesznek meg. Ezt a különbséget – Sándor Gyula szerint – más, mint az agancsok, nem igazán okozhatja: ilyenkor vége van már a vadászatoknak, a tereléseknek.

A kutatókat igazolják a helyi vadászok tapasztalatai is. „Lóg a szarvas nyelve, és liheg, alig kap levegőt, de csak hajtják. Kimegy az egyik erdőből, bemegy a másikba, de ott is hajtják tovább, és ilyenkor van az, hogy az autóutakon, autópályákon átrohanva megállnak egy nyílt területen, a szántóföldeken, mert ott messzire ellátnak, ott találnak valamiféle nyugalmat. A hétköznapi ember csak a videókat látja a Facebookon, hogy szaladnak a szarvasok, és nem értik, hogy miért. Komoly mennyiségű ember van ilyenkor az erdőn. Ha megállítjuk, azt mondják, turisták. De mit keres az erdőn a turistaúttól 18 kilométerre?”

Hullott agancsot, amiért sokan remélnék nagy pénzt.

DÉLI VÁGTA

AZ AMÜGY REJTŐZKÖDŐ SZARVASBIKÁK ITT ÉPP A MURARÁTKA MELLETTI REPCEFÖLDÖN MENEKÜLNEK, HÁTTÉRBE AZ M70-ES AUTÓPÁLYA

FÖLDGÖMB VILÁGLÁTÓ A TRENDFM-EN
CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR.
A RÁDIÓBAN VENDÉGÜNK A TÉMÁRÓL:
ANCSIN GÁBOR

TRENDFM 94.2
GAZDASÁGI RÁDIÓ CSOPORT

KORÁBBI MŰSORAINK MEGHALLGATHATÓK:
WWW.TRENDFM.HU

EGYÉB HÍJÁN

OLTÁRCON, A DÉL-ZALAI ZSÁKFALUBAN SZINTE MINDENKI AGANCSOZIK, MUNKALEHETŐSÉG ALIG AKAD, ERDŐ VISZONT ANNÁL INKÁBB. A HELYI FIATALOK MÁR SOKSZOR FACEBOOKON SZERVEZIK MEG A CSOPORTOS AGANCSOZÁST

BESZÉDES CSONTOK

UGYANAZON BIKA EGYMÁS UTÁNI ÉVEKBEN HULLAJTOTT AGANCSAIT MÚSTRÁLJA EGLE ZOLTÁN, A ZENGŐ VIDÉKE VADÁSZTÁRSASÁG VADÁSZÁSA. AZ ILLEGÁLIS FELVÁSÁRLÁS MIATT AZ UTÓBBI ÉVEKBEN ALIG JUTNAK HULLOTT AGANCSHOZ AZ ERDÉSZETEK, ÍGY NEM KAPNAK MEGFELELŐ KÉPET AZ ÁLLOMÁNYBAN LÉVŐ ÉRETT BIKÁK SZÁMÁRÓL, ÁLLAPOTÁRÓL

LEFOGYNAK

„Azt látjuk, hogy a halálba hajtják a szerencsétlen vadat. Az állatok lefogynak. A lőtt bikák között sok a tüdőgyulladásos, mert a futásban ki-melegszik, és belecobban a vízbe, hogy lehűtse magát” – a vadászok nem rejtik véka alá dühüket. A vadászatok idején nem ijednek meg ennyire az állatok. „Olyankor, ha hajtjuk a vadat, egy kis területet átmozgatunk és kész, az erdő más részén nem zargatja őket senki. Ilyenkor viszont mindenhol ember van. Mintha minket kiraknának a szavannára, és mindenhol oroszlán lenne.”

Még megbecsülni is nehéz, hány ember indul neki január–február táján az erdőknek-mezőknek azért, hogy megtalálja az évente elhullajtott 200-250 tonnányi agancsot. Országos szinten hozzávetőlegesen (5500 forintos kilónkénti árat alapul véve) 1,1 milliárd forintnyi agancsot hullajt a földre január végétől áprilisig a közel 40 ezer hazai gímszarvasbika.

Országos szinten hozzávetőlegesen (5500 forintos kilónkénti árat alapul véve) 1,1 milliárd forintnyi agancsot hullajt a földre január végétől áprilisig a közel 40 ezer hazai gímszarvasbika.

KÉMLELÉS

A MEGFELELŐ JOGI SZABÁLYOZÁS HIÁNYA MIATT AZ ERDÉSZETEK KEZÉBEN NINCS HATÉKONY ELLENSZER. A LEGTÖBB, AMIT TEHETNEK, AZ HOGY FIGYELNEK, ÉS JOBBAN ELLENŐRZIK A TERÜLETÜKÖN AGANCSOZÓKAT

A törésvonal inkább ott húzódik, hogy ki az, aki tisztelettel jár az erdőben, igyekszik elkerülni, hogy fölöslegesen zavarja a vadat, és ki az, akit semmi más nem érdekel, csak az hogy essen már le az agancs.

REGGELI LELET

A FÉL HATKOR PONTOSAN FELVÁZOLT STRATÉGIÁT ÉS ÚTVONALAT KÖVETVE CSUKESZ FÉL NYOLCKOR TALÁLTA MEG EZT AZ ÉPPEN 3 KG-OS AGANCSOT, AMELY NEM SOKKAL ELŐTTÜNK ESHETETT LE. A SZERENCSE MELLETT A „SZARVASFEJVEL GONDOLKODÁS” IS SZEREPET JÁTSZOTT A SIKERBEN

AGANCS-VONZERŐ

A hobbista az élményért agancsozik, a megélhetési pedig a pénzért, a profi mindkettőért, de ezek a kategóriák nem válnak el élesen egymástól.

Aki hobbiból keresi, nem feltétlenül őrzi meg az agancsot, és az sem veti meg az élményt – a találás örömét –, aki elsősorban pénzért csinálja. A törésvonal inkább ott húzódik, hogy ki az, aki tisztelettel jár az erdőben, igyekszik elkerülni, hogy fölöslegesen zavarja a vadat, és ki az, akit semmi más nem érdekel, csak az, hogy essen már le az agancs, és ezért hangoskodva, akár kutyával, sőt motorral, quaddal hajtja a szarvasokat, hátha az eszeveszett menekülésben beakad az agancsuk valahová, és hamarabb letörik.

A vadászok is ismernek rémtörténeteket fák közé feszített drótokról, csonttal együtt „kitört” agancsokról, melyek gazdáik később abnormális formájú trófeákat növesztettek.

Aki tiszteli az állatot, megpróbál rájönni a szarvas észjárására, a megtalálás öröme drogként hat rá. Vannak, akik a természetjárás egy fajtájának tekintik és adott esetben fővárosi értelmiségiként egy-két hetet töltenek vidéken agancsozással. Egy dolog azonban mindenkiben közös: a rátalálás öröme.

IMÁT MOND...

„A lényeg az a pillanat, amikor ki tudod bököni, hogy ott vannak az agancsok. Megdobban a szíved, a vérnyomásod 380-ra megy fel! Elindulsz, és mintha valaki ott lenne körülötte, és fel akarná venni... Már nyúlik a lépésed, szinte kétméteresekeket lépsz, és eléred és felveszed, és akkor visszahiggadsz” – mondja erről Németh Zsolt Csukesz, jó negyvenes, becsehelyi férfi, aki az erdészetnek dolgozó egyik cég alkalmazottja, és sokszor hívják vadászatokra hajtásirányítónak is.

Persze nem úgy megy, hogy az ember csak bemegy az erdőbe, és belebotlik egy agancsba. „Ismerni kell a menekülőutakat, hogy nappal hol tartózkodnak a szarvasok, hol vannak a sózók, az etetők. Meg kell adni a tiszteletet!” – mondja. És ő is dühös az erdőt hangoskodva járó „megélhetési agancsozókra”, akiknél szerinte nincs meg ez a tisztelet.

„Én minden agancsnál elmondok egy miatyánkot.” Csukesznek annyira az agancsokon jár az esze, hogy alkalmanként álmában is eljönnek. „Veszekedtem álmomban a bikával. Felgyürköztünk, küzdünk, könyörögtem neki: »Add oda az agancsot!« Szegény asszony is kapott mellettem az ágyban, úgy hadonásztam. De másnap reggel nekiindultam, és 3,6 kilós hatosokat hoztam haza” – utal a talált agancs súlyára és ágainak számára.

Szenvedélyéért kapott is, de kárpótolta is a sors. Kapott, mert az 1990-es évek legvégén, amikor még engedély nélkül kezdte az erdészet, egyszer elkapták, és megbüntették 6000 forintra. Mái emlékszik az akkor talált agancs súlyára (kb. 2,6-2,8 kg). Akkor döntötte el daczból, hogy csak azért is agancsot fog keresni, de legálisan.

A BECSEHELYI RAMBÓ

CSUKESZ IMÁDJA AZ ERDŐ NYÚJTOTTÁ SZABADSÁGOT. EGY NAP TÖBBSZÖR IS KIMEGY, NEM RITKÁK A 30 KM FELETTI TÚRÁK, VIZET NEM VISZ MAGÁVAL, CSAK CSOKOLÁDÉT

„Szegény asszony is kapott mellettem az ágyban, úgy hadonásztam. De másnap reggel nekiindultam, és 3,6 kilós hatosokat hoztam haza.”

KÜLÖNLEGES MINŐSÉG

HÚSZÉVES AGANCZOZÓ-PÁLYAFUTÁSA ALATT RENGETEG KÜLÖNLEGESÉGET GYŰJTÖTT. EZT A – KORONÁJÁRA FORDÍTVA A FÖLDÖN IS ÁLLVA MARADÓT – IDÉN TALÁLTA, DISZNÓHAJTÁSBAN

Végül majdnem kilenckilós lett a kifőzött trófea, amit emlékei szerint kiemelkedő áron, kilónként 10 ezer forintért vásárolt meg tőle az erdész. „A jóisten küldte nekem ezt a bikát.”

AZ AGANCZOZÓK SZENT GRÁLJA

Vajon hogyan kárpótolta a sors? Természetesen egy trófeával. Pár éve történt, hogy éppen gondban volt a villanyszámla befizetésével, amikor hajtás közben talált egy elhullott bikát, kapitális trófeával. „Szombaton mentünk hajtani, de elment mellette vagy 15 ember. Amikor megláttam, futottam érte!” Végül majdnem kilenckilós lett a kifőzött trófea, amit emlékei szerint kiemelkedő áron, kilónként 10 ezer forintért vásárolt meg tőle az erdész. „A jóisten küldte nekem ezt a bikát.”

És kárpótolta azzal is, hogy többször is megadatott neki, amit – kis képzavarral – túlzás nélkül nevezhetünk az agancsozók Szent Gráljának: elkapni azt a pillanatot, amikor leesik az agancs a bika fejéről.

„El tudod képzelni, milyen az, amikor a lábad már azért fáj, mert olyan óvatosan teszed le, hogy semmi se recsenjen-zörögjön? Nem találtam a bikákat, mentem az akácásból a tölgyesbe, előtte való héten borogatták be azt a tölgyest, gyérítették. Jöttem lefelé, süt a Nap, észre se vettem, hogy mi van, egyszer csak mellettem jobbról-balról felkeltek a bikák. Elöttem is felkelt egy, és ahogy felkelt, leesett az agancsa.”

Csukeszt túlzás nélkül nevezhetjük profi agancsozónak, a bánok-szentgyörgyi Árpád azonban inkább hobbista, aki nem szeret a tilosban járni. „Mennék már én is, de megvárom a papírt.” A jó ötvenes férfi mindig kiváltja az agancsgyűjtő-engedélyt. Becsületessége miatt ugatják is kollégái, akikkel épp ebédidőt tart a Bucsuba határában lévő vasúti átkelőnél, ahol felülvizsgálják a síneket.

CSALÁDILAG

Árpád szülei az erdészetnél dolgoztak, innen az erdő szeretete és az agancsgyűjtés. „A természetben kint lenni beleivódik az emberbe, olyanfajta nyugalom, mint a horgászásnál.” Árpád fia is nagy vadmániás, rendszeresen járnak együtt agancsot keresni, olykor öt órát is gyalognak az erdőn.

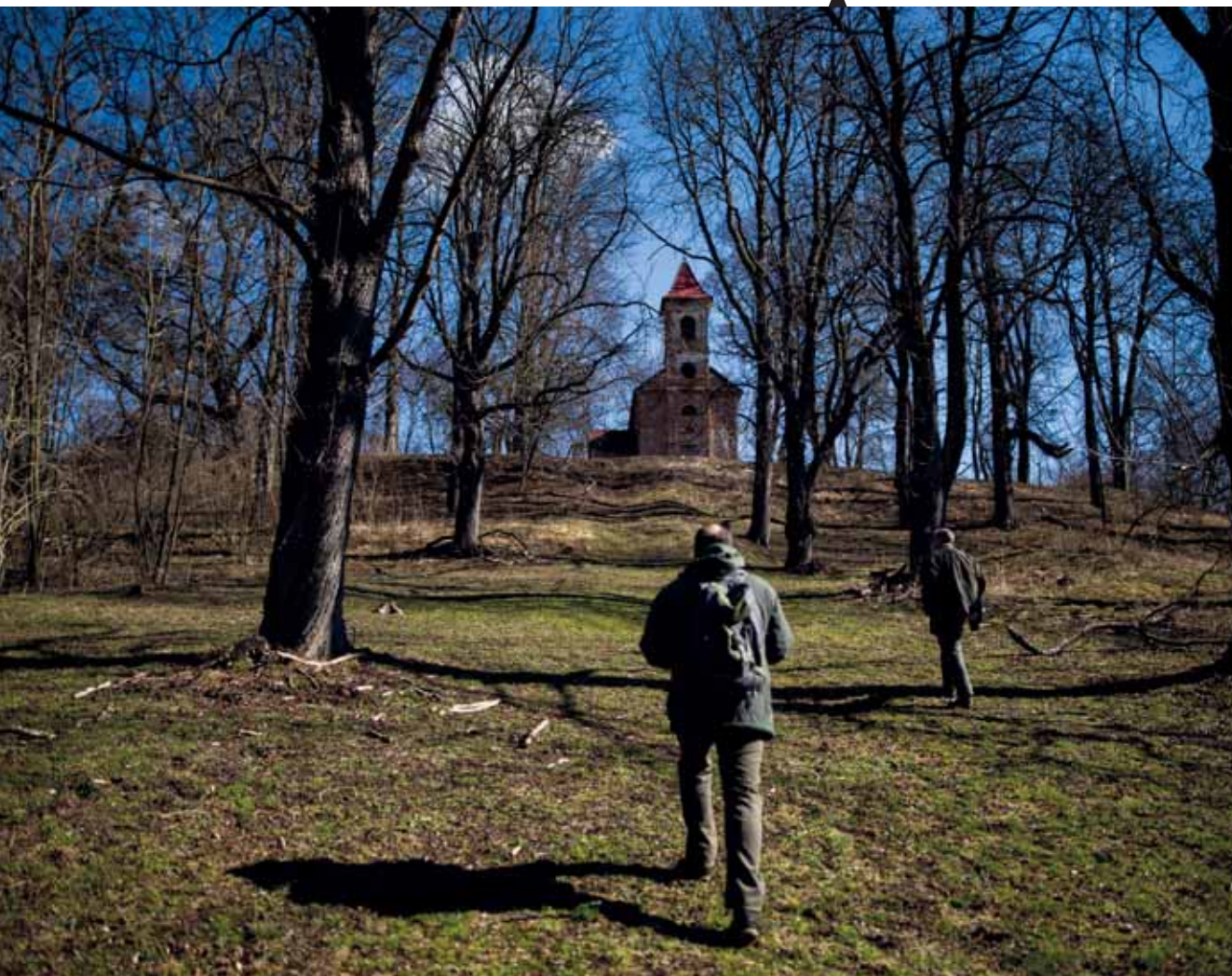
Az apa nyolcadikos korában találta az első agancsát, a legnagyobbat pedig 15 éve, az 4,6 kilogrammos volt. Azt mondja, régebben sokkal többet talált, egy évben akár 30-at is, de mostanra jó, ha 8-10 összejön, mert egyre többen járnak ki. A zsákmányt otthon nem tartogatja sokáig, a felesége nem engedi kitenni a családi ház falára. A padláson meg mi értelme?

Tavaly 6-7 agancsot talált: az erdészetnek adta el, 50 ezer forint körüli összeget keresett vele. A feketén felvásárlóktól ódzkodik, mert ők saját mérleggel mérnek, az eredetileg csalogató magas árat pedig különböző kifogásokkal mérséklék.

Régebben sokkal több agancsot talált, egy évben akár 30-at is, de mostanra jó, ha 8-10 összejön, mert egyre többen járnak ki.

REJTŐZKÖDŐ HELYEK

A KEDVTELELSÉGBŐL, SZENVEDÉLYBŐL AGANCSOZÓK SZÁMÁRA A KERESÉS PÓTOLHATATLAN, MÁSHOGYAN NEM ELÉRHETŐ KIKAPCSOLÓDÁS. ÉS KÖZBEN OLYAN HELYEKRE JUTHATNAK EL, AMELYEK REJTETTEK A TÖMEGES TURIZMUS ELŐL

LEGÁLIS ZSÁKMÁNY

A BÁNOKSZENTGYÖRGYI ÁRPÁD ÉS FIA ENGEDÉLLEL AGANCSOZIK, A LEGNAGYOBB TALÁLAT EGY PÁROS 18-AS VOLT, SZÁRANKÉNT 4,6 KG!

PESTRŐL IS MENNEK...

A többség viszont illegálisan, engedély nélkül keresi az agancsot. Győző 1975 óta agancsozik, a bátyjával kezdett a Gerecsében.

„Nem nagyon akartam turistaúton menni, ezért elkezdtünk kóricálni: első alkalommal találtunk is 4 agancsot, Vértesszőlös felett pedig egyet, amelyiknek az egyik koronaágába belelöttek, és látható volt a golyó útja. Az első nagy zsákmányon felbuzdulva kezdtem el rendesen agancsozni, de a kezdeti siker után 7 évig nem találtam semmit.

1982-ben találtam ismét agancsot, és onnantól számítva éves átlagban 50-60 kg-nyit össze tudtam gyűjteni. A következő szintlépés az volt, amikor 1991-ben megtaláltam az első páros agancsot. Ekkorra tanultam meg igazán szarvasfejjel gondolkodni.

Sok helyre sikerült úgy eljutni, hogy volt az adott erdészeteknél ismerős: Gemenc, Lábod, Tamási, Somogy, Zala. Az összes jelentős, nagyvadban értékes területet bejártuk az évtizedek alatt. Egy idő után már kerestük az egzotikus helyeket. Agancsoztunk a Jászságban vagy éppen az Ormánságban.

Mobiltelefon még nem volt, hajókürtöt szereztünk arra az esetre, ha nagyon szétszakadtunk volna, a hangja összetéveszthetetlen, és nagyon messze elszáll.

Szűk, tízfős csapattal jártuk az országot, voltak évek, amikor a szebb agancsokat lepontoztuk. 32 év alatt bőven 1 tonna fölött gyűjtöttem, többször adtam már el agancsot nagyobb mennyiségben, volt, hogy lakásvásárlásnál segített ki.”

A következő szintlépés az volt, amikor 1991-ben megtaláltam az első páros agancsot. Ekkora tanultam meg igazán szarvasfejjel gondolkodni.

MEGÉLHETÉS

A jelenség szorosan kapcsolódik a szegénységhez is: azokon az aprófalvas területeken, ahol sok az erdő, kevés a munkalehetőség, és sokszor az egyetlen bevételi forrás a közmunka. Itt egy többgyermekes családnak jelentős bevételi forrás lehet az agancs, hiszen egy szezon alatt akár 30–50 kilogrammot is össze tudnak gyűjteni, ami az 5000 forintos átlagárral számolva 150–250 ezres jövedelmet jelent. Ők azok, akik pusztán az eladás miatt gyűjtik a „csontot”, és akár családostul, csoportokba verődve hajtják az állatokat.

„Hétvégén, aki ráér, az megy” – a férfi látszólag céltalanul sétál Oltárc, az alig 260 fős zalai zsákfalú alvégén. A szinte minden oldalról erdők övezte, kis települést több, általunk megkérdezett erdész, vadász, gyűjtő is úgy emlegette, mint ahol jóformán mindenki agancsot gyűjt szabadidejében. „A szomszéd fia is szép nagyot talált tegnap” – állította a férfi. A helyzetet jól mutatja, hogy alig kezdtünk kérdezősködni a helyieknél az agancsgyűjtésről, pár percen belül megjelent egy vékony, fiatal srác, kezében egy nem túl szép agancssal. „Mennyit adnak érte?” – kérdezte. Azt hitte, felvásárlók vagyunk.

A helyiek szerint vándorköszörűsök, fehér furgonos lomások szoktak jönni felvásárolni az agancsot, de van, aki a Facebookon látott számot

Egy többgyermekes családnak jelentős bevételi forrás lehet az agancs, hiszen egy szezon alatt akár 30–50 kilogrammot is össze tudnak gyűjteni, ami az 5000 forintos átlagárral számolva 150–250 ezres jövedelmet jelent.

KOLLEKCIÓ

A BORSFAI FATÁROLÓ IKARUS AZ APRÓFALVAS ZALAI TELEPÜLÉSEK GAZDASÁGI ÁLLAPOTÁNAK SZIMBÓLUMA. A NEHÉZ SZOCIÁLIS HELYZETBEN ÉLŐK SZÁMÁRA ITT NYER IGAZÁN JELENTŐSÉGET AZ ÍGY-ÚGY, DE GYŰJTHETŐ SZARVASAGANCS

Pár éve azzal próbálták elejét venni a nagy rohamnak, hogy csak később, március elejétől adtak ki engedélyeket. Ez a lépés azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

TILOSBAN JÁRVA...

ILLEGÁLIS GYŰJTŐK TALÁLNAK AGANCSOT, ÉS REJTIK EL A KABÁT ALÁ. SZÁMUKRA A MEGTALÁLÁS CSAK A KIHÍVÁS ELSŐ RÉSZE. A FOLYTATÁS – AZ AGANCS LEBUKÁS NÉLKÜLI KICSEMPÉSZÉSE A TERÜLETRŐL – NEM KEVÉSBÉ IZGALMAS

hívja fel, vagy ismerős ismerősének szól, ha el akar adni egy-egy talált darabot. Persze elég csak felütni a Zalai Hírlapot az apróhirdetéseknél, vagy rákeresni a Jófogáson. Sok felvásárló van.

„Hátul, fel a kerten, aztán a szántóföldön át az erdőnek. Reggel nyolctól kora délutánig. Most hétvégén is megyünk majd” – mondja két fiatal, Józsi és Tomi

arról, hogy merre járnak agancsozni. Egyikük állítja, talált már korábban 3 kilogrammnál nagyobbat, amit 12 ezer forintért vett meg tőle valaki, akit egy, a Facebookon látott számon hívott fel. „Érte is jött.”

– Ha meglátja az autót, vagy elbújik, vagy elszalad – mondja egy vadász. Azt meséli, előfordult, hogy környező faluból ismerős emberrel futott össze. „Találkozom vele a repcetábla közepén, és megkérdezem, mit csinál itt, mire csak annyit mond: – Partvisnyelet keresek. – Na de a repceföld közepén?”

Pár éve azzal próbálták elejét venni a nagy rohamnak, hogy csak később, március elejétől adtak ki engedélyeket. Ez a lépés azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. „3500-4000 hektár egy-egy vadászkerület, minden kerületre 5-5 ember kap engedélyt, de ennek többszöröse azok száma, akik illegálisan gyűjtnek.”

Kelet-Magyarországról is eljönnek egy hétre, és keresik az agancsot.

ENGEDÉLYHEZ KÖTVE...

A hazai erdőben csakis hivatalos engedéllyel szabad agancsot gyűjteni. Ez egyes helyeken ingyenes, más-
hol csak 10 000 Ft körüli összeg befizetése fejében
vehető át. Az engedélyt általában olyanok kapják,
akikről tudják az erdészetről, hogy megbízhatóak,
ismerik az erdőt, a vadak járását, és főlegesen nem zavarják az állatokat.

Akinek nincs engedélye, az illegális gyűjtő, és ha lefűlelik, akkor a nála le-
foglalt agancsok értékétől függően kisebb-nagyobb értékre elkövetett lopás
miatt indulhat ellene eljárás.

Ez történt egy környékbeli, fiatal férfival is, akit pont ottjártunkkor kaptak
el. Éppen közös járőrözésre kísértük volna a kerületvezető vadászt és néhány
helyi rendőrt, amikor recsegett a „Tetra”, hogy illegális agancsozáson kaptak
valakit Bucsután.

A rendőrök és az erdészeti dolgozói rendszeresen szerveznek közös járőrözést,
hogy megpróbálják elejét venni az illegális agancsgyűjtésnek. Ennek is meg-
vannak azonban a korlátai: az erdőben tartózkodó feltételezett agancsgyűjtők,
ha nincs náluk agancs, nyugodtan mondhatják, hogy csak turisták. Olyankor
legfeljebb igazoltathatják őket, vagy megkérhetik, hogy menjenek vissza a tu-
ristaútra, vagy ki az erdőből, az illető pedig vagy szót fogad, vagy sem.

**Az engedélyt általában olyanok kapják,
akikről tudják az erdészetről, hogy
megbízhatóak, ismerik az erdőt, a vadak
járását és főlegesen nem zavarják
az állatokat.**

ELKOBZOTT GYŰJTEMÉNY ▶

„AZ ELKAPOTT AGANCSOZÓ
LAKÁSÁN ÖT AGANCS VOLT, ILLETVE
VOLT MÉG EGY, AMIT AZNAP
DÉLELŐTT TALÁLT, ÉS ELREJTETTE
AZ ERDŐ SZÉLÉN. EZT VETTE ÉSZRE
VALAKI, AKI SZÓLT A VADÓRNEK. Ő KI
SEM HÍVTA VOLNA ŐKET, HA A FÉRFI
NEM TAGADJA LE AZ AZNAP TALÁLT
AGANCSOT, HANEM ÁTADJA
A VADÓRNEK. MERT AKI
EGYÜTTMŰKÖDŐ, ESETLEG
MEGÚSZHATJA AZ ELJÁRÁST.”

MÉRLEGELÉS

„AZ AGANCSOZÁSÉRT JÁRÓ
BŰNTETÉST LEGINKÁBB
A LEFOGLALT TRÓFEA ÉRTÉKE
HATÁROZZA MEG. HA EZ
MEGHALADJA AZ 50 000 FT-OT,
AKKOR MÁR LOPÁSNAK MINŐSŰL,
ALATTA CSAK SZABÁLYSÉRTÉS.”

HŰVÖS HALOMBAN

A FELVÁSÁRLÓK ÉS ORGAZDÁK
ÁLTAL ÖSSZEGYŰJTÖTT
AGANCSOKAT KAMIONOKRA
PAKOLVA VISZIK KÜLFÖLDRE.
BECSLÉSEK SZERINT ÉVENTE
200-250 TONNA HULLOTT AGANCS
HAGYJA EL AZ ORSZÁGOT, AMIT
PERSZE ELŐTTE „TISZTÁRA MOSNAK”,
ÉS NEM A SZÓ FIZIKAI ÉRTELMEBEN...
A CÉL EGY DÉLKELET-NÉMETORSZÁGI
KISVÁROS, AHOL HANGÁROKBAN
TÁROLJÁK A KELET-EURÓPÁBÓL
ÉRKEZŐ ÁRUT. INNEN AZTÁN
A TRÓFEÁK KONTÉNEREKBE
A VÉGELHASZNÁLÁS, KÍNA VAGY
DÉL-KOREA FELÉ INDULNAK

**„A kínai orvoslás több formában is
használja a szarvasagancsot. A barkás
agancsból készült szeletek
szárítmányként tinktúrába vagy főzetbe
kerülnek, a már kemény agancsból pedig
zselatint készítenek.”**

AGANCSORS

Az agancsoknak jellemzően csak a töredéke marad a gyűjtőknél: díszíti a nappali falát vagy porosodik a padlón. A feketepiacon jó pénzért eladott csontok általában számlás trükközéssel találják meg az utat külföldre – és a végcél Kelet-Ázsia.

– A kínai orvoslás több formában is használja a szarvasagancsot – mondja Oravecz Márk, hagyományos kínai orvos. – „A barkás agancsból készült szeletek szárítmányként tinktúrába vagy főzetbe kerülnek, a már kemény agancsból pedig zselatint készítenek” – de hozzát teszi, hogy sohasem önmagában alkalmazzák, hanem többkomponensű, egyénre szabott gyógynövényes keverékek formájában.

Korábban, az uniós csatlakozás előtt még itthon is lehetett kapni szarvasagancsból készült potencianövelő gyógyszert, ami Oravecz szerint népszerű volt, de a gyógyszerekre vonatkozó szigorú uniós előírások miatt már hosszú ideje beszüntették a forgalmazását.

Az utóbbi években tapasztalható hullottagancsár-emelkedés mögött egyértelműen a kínai és dél-koreai kereslet áll. Volt olyan, aki arra a kérdésünkre, hogy mekkora mennyiséget tudna értékesíteni – „... akár 100 tonnát” választ adta. Ez azt jelenti, hogy egyedüli felvásárlóként is a magyar éves hullottagancsmennyiség felét is tovább tudná adni – Keletre.

Egy vadász szerint „... a jelenség olyan, mint az illegális színesfém-kereskedelemből volt anno, amikor még az áram alatt lévő vezetékeket is ellopták, vitték a szobrokat, aknafedőket. Egy huszárúgással vettek ennek véget azzal, hogy a felvásárlókat, kereskedőket szabályozták. Ha a hullottagancs-kereskedelmet, a felvásárlókat is jogilag rendesen szabályozott mederbe terelnék, az egész jelenség megszűnne.”

Az interneten könnyen megtalálhatók azok a cégek, amelyek hivatalosan foglalkoznak agancsfelvásárlással. Többet is megkerestünk, de egyikünk sem vállalta, hogy válaszoljon kérdéseinkre, a fotózástól is mereven elzárkóztak...

BALLAI VINCE
SZABADÚSZÓ ÚJSÁGÍRÓ,
A TÁRSADALOM
PERIFÉRIÁJÁRA SZORULT
CSOPORTOKAT ÉRINTŐ
TÉMÁKAT DOLGOZ FEL

ANCSIN GÁBOR
2008-TÓL FOTÓZIK
HIVATÁSSZERŰEN,
A KÉPSZERKESZTŐSÉG
ALAPÍTÓ FOTÓRIPORTERE